

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

IFJ. KRECSMÁRIK ENDRE.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

Az Eldoradó-Magyarország.

Eldoradó az a mesebeli fejedelem volt, kinek birodalma oly bőven ontotta az aranyat, hogy a fejedelem, az aranyásók fantáziája szerint, minden nap aranyporban fürdött. Nálunk ugyan a királyok soha sem engedték meg maguknak ezt a különös fényűzést jóllehet ami magyar hegyeink is annyi aranyat termeltek, hogy egész Európát jóformán Magyarország látta el arannyal. Hiszen az Erdélyi Érchegység aranytermő vidékei Abrudbánya, Verespatak, Zalatna, Offenbánya stb. európai híru helyek voltak s csak a magyar élheterlenségen mulik, hogy most már nem azok.

Ha nem édes magyar hazánkról volna szó, hát azt mondanánk, hogy az élet kitünő akasztófahumorának kellene tekintenünk azt a már újabban előfordult esetet, hogy ezen a valóságos erdélyi Kaliforniában élő emberek, akik közelében ott a milliókat érő kincseket rejtő aranyvidék mégis az éhínséghez állanak közel. Éheznek és nyomorognak Eldorádóban, mert a tipikus magyar élheterlenség csak ott tud virtuskodni, ahol nehezen szerzett javak elpazarlásáról van szó.

Aki gondolkodó lélekkel fog bepillantani a ma esti urániaelődáson hallott szomorú tanulságokba, az meg fogja érteni a költő kétségbeesett feljajdulását, hogy

... pusztulunk veszünk ...

Mint oldott kéve széthull nemzetünk ...

A magyar Eldorádóban éheznek és mi egymást marjuk, ahelyett, hogy tekintetünk ama szomorú tájra esnék. Mintha a magyar lélek minden éke kiveszett volna? Mintha a nemes magyar faj hódító dicsősége letörpült volna a „rut szibarita ház” nyomorult szolgálalkuságába? Eldorádóban éheznek. Elhatalmasodó, zsarnoki önzés, hozsánna neked! Ave Caesar! Morituri te salutant

Et tu mi fili Brutus?

— Durva támadás lapunk ellen a krakói ügyből kifolyólag —

Tisztességes és hivatása tudtában levő lapnak nem az a feladata, hogy akár a felsőbb körök, akár a legalsóbb néprétegek fogyatkozásait pénzre váltható előnyökért takargassa.

Alacsony szerepet tölt be az a lap is, mely a közérdek becsületes szolgálata helyett privát ügyek pellengérezésével émelyíti a jóízű embereket.

Az a lap, mely személyes gyöngék, személyi fogyatkozások állandó piszkálgatására bázisozza existenciáját, lehet, hogy kelendő lesz, mint a piaci ponyvaregények mótelyt hintő frivolitása, lehet, hogy sok sűrűn nyomtatott oldala is leszen és mégis kongani fog az ürességtől, mint a sötét pincében álló dohos hordó, melynek belsejét legfeljebb hemzsegő penész fogja betölteni. Mindig undorodtunk az ilyen szereptől.

A jog és igazság, a haladás és civilizáció magasztos érdeke adta kezünkbe a tollat akkor is, mikor a nekibőszült, félvad krakói haramiákkal szemben védelmünkbe vettünk egy agyoncsigázott, brutálisan inzultált róm. kath. tanítónőt, Lászlóffy Mariskát. Emberi gyengéi bizonyára neki is lehetnek. Fegyelmezési és tanításbeli fogyatkozásai is akadhatnak, de mint nő és becsületes kulturmunkás, feltétlen tisztelet illeti, ellint tanítónővel szemben mesébe illő durvaságokat követek el a részben felbujtott emberek. Ezt a brutalitást nyilvánosságra hoztuk, hogy a felettes hatóság jóindulatu figyelmét teljes mérvben reáirányítsuk ez ügyre. És ime csoda történt, aminek ép az ellenkezőjét vártuk.

A „Szarvasi Hirlap” múlt heti számában Zahoray József katolikus káplán lapunkat és szerkesztőjét tipikus krakói stylben mocskolta, becsmérelte ezen eljárásáért. Felháborító eljárását a leghiggadtabb szarvasi pedagógusok is megbotránkozva tárgyal-

ták. Mi igazán védőt sejtettünk benne. És ime! Et tu mi fili Brutus!

Közmebotránkozató és jámbor paphoz nem méltó fogadatlan prókátorságát melegen ajánljuk a felsőbbség figyelmébe. Nem csoda aztán ha a körülcirógatott nép vérszemet kapva, vakmerő arcátlansággal gázol keresztül női tiszteleten, érdemes emberek tekintélyén, mert hisz alázatos talpnyalóivá szegődnek a felfelé kapaszkodó, diplomás stréber urak.

Kölnben, mint azt sejtettük is, a szarvasi pedagógusok mozgalmát óhajtanak indítani kriminális helyzetű kartársnőjük érdekében. E mozgalomban egy a tanárok, mint a tanítók részt fognak venni.

H I R E K.

— *Személyi hír.* Dr. Krecsmárik Jánosné, Krecsmárik János udvari tanácsos neje és Heim Jánosné Heim János mezőhegyesi főállatorvos felesége, az elmúlt napokban Szarvason időztek. Dr. Krecsmárikné beteg édes anyját látogatta meg, azonkívül Heim Jánosnéval az itteni rokonokat is felkeresték. Heimné hétfőn utazott vissza Mezőhegyesre, Dr. Krecsmárikné pedig kedden tért vissza Bécsbe.

— *Békésszentandrás község* főjegyzője dr. Hajas József özvegye részére rendkívüli segélyként 500 koronát szavazott meg a képviselőtestület. Békésszentandrás községe a közgyám fizetését 400 koronáról 100 koronára szállította le. Ehhez azonban a törvényhatóság nem járult hozzá, minélfogva a képviselőtestület kimondotta, hogy a közgyám régi fizetését állítja vissza.

— *Eljegyzés.* Községünk egyik törekvő, derék iparosa, Pável Bertalan pékmester, a napokban jegyezte el Orosházán Kovács Margitkát, Kovács B. János művelt és kedves leányát. Gratulálunk.

— **Nem előléptetés Szarvasra kerülni.** Azon alkalomból, hogy a „Szarvasi Hírlap“ múlt számában Weinberger Fanny leányisk. igazgatónőnek Székelyudvarhelyről Szarvasra való áthelyezését nem előléptetésként állította az olvasók elé, evvel kapcsolatban csak azt jegyezzük meg, hogyha egy mucsai napidíjast miniszteri biztostként helyeznének Szarvasra, még az is a leghatározottabb degredációt jelentené, nem pedig előléptetést, mivel lassanként a Szarvason való tartózkodás valóságos száműzetést jelent.

— **A Körös árvízzel fenyeget.** Gyuláról nyert tudósításunk szerint a Fehér-körös vize hatalmasan megáradt. Az árterület viz alatt van s a gátakat is komoly veszedelem fenyegeti. Az alsó-fehérvörösi ármentesítő társulat minden embere, mérnöke, hivatalnok a védgátakon van s a lehető legnagyobb erőfeszítéssel fáradoznak azon, hogy a fenyegető veszedelmet elhárítsák.

— **A piactéri mozi sikere.** Alig ért véget a Royal-bioskop nagyszerű s gyönyörű látványosságot nyújtó slágerdarabja, az 1848-iki szabadságharc, már ismét újabb szenzációs darabok vannak programba véve. A mai műsor is szinte ellenállhatatlan erővel vonzza mindazokat, akik kellemes szórakozást akarnak találni a moziban. A leleményesség és figyelem újabb és újabb jelét adja az igazgatóság, mely éppen emiatt a legmelegebb pártfogást érdemli.

— **A ma esti urániaestély védnökeinek szives figyelmébe.** A védnöki helyek biztosítása és az eligazodás könnyebbé tétele céljából az igen tisztelt védnökség tagjai számára feltartott ülőhelyeken a védnökök pontos neve is rajta lesz. A védnöki sorokban csak a védnökök családtagjai és meghívott vendékei kaphatnak helyet. Általában a közönség legteljesebb kényelméről gondoskodik a rendezőség. A főgimnázium udvara szépen ki lesz világítva ezen alkalomra lámpákkal és transzparenszekkel.

— **A békéscsabai kulturpalota felavatása.** Gyönyörű kulturális ünnep színhelye lesz f. hó 28-án és 29-én Békéscsaba. Ekkor fogják ugyanis nagyszabásu ünnepély keretén belül felavatni a díszes közművelődési muzeumot. Az ünnepély rendezőségének lelke Dr. Rell Lajos főgimn. tanár, kinek aggilitása fényes sikert enged remélni.

— **Villámcsapás.** Múlt szombaton d. u. a kitört zivatarban villám hatolt be a kondorosi posta- és távirda hivatalba. Nagy rémtünetet okozott a veszedelmes csattanás s a telefon és távirat huzal teljesen elromlott még a közvetlen állomásokon is, de szerenczére a postai személyzetnek a remületesen kívül semmi baja sem történt.

— **Hirtelen halál.** Gázsó Mihály földész múlt vasárnap kiment kondorosi birtokára, hol kedden reggel a tanyai házban holtan találták. Hatósági engedéllyel Szarvasra hozták eltemetni a 27 éves családapát.

— **A március 15-iki díj nyertese.** Az év. képző márc. 15-iki ünnepélye alkalmából Bugyis Andor, mint lapunk múlt számában említettük, 10 koronát adományozott a legügyesebb szereplőnek. Ezen 10 koronás aranyat Bajnok József IV. éves képzői növendék nyerte ügyesen előadott szavataért.

— **A békéscsabai löversenyeket fel akarják ujtani.** A lötenyésztesre és a megyei forgalom emelése szempontjából igen életrevaló mozgalom indult meg a békéscsabai gazdátársadalom körében. Nevezetesen a löversenyeket akarják ismét felujtani. A legközelebbi versenyt pünkösdre tervezik.

— **Dr. Gaál István Szarvason.** A mai hangversennyel kapcsolatos fényes urániaestély előadója, Dr. Gaál István kolozsvári egyetemi m. tanár Szarvasra érkezett. Az állomáson Krecsmárik Endre képzői tanár, a rendezőség vezetője és Fejér Lajos rajztanár mint a rendezőbizottság egyik legagilisebb tagja fogadták. A végtelen szerény ilju tudós aggodalmát fejezte ki az iránt, hogy nem-e fog csalódnai benne az általa nagyrabecsült, intelligens szarvasi közönség? Ő ugyanis nem óhajtja valamiszáraz, kathedrai modorn diszsertatióval gyötörni a hallgatóságot, hanem szerény előadását közvetlen, egyszerű és világosan érthető módon szándékszik megtartani. Aggodalma felől megnyugtattuk. A mai urániaestély alkalmából a tornacsarnok eredeti és igen izléses díszben fog pompázni. Valósággal kellemes meglepetés és kedves látványosság lesz a közönség számára. Az ülőhelyek is kényelmesek s a legutolsó helyről is tisztán láthatni a vetített képeket. Az esti jegypénztár körül való tolongás elkerülése céljából igen okosan teszi mindenki ha előzőleg vált jegyet akár Sámuel Adolf üzletében, akár lapunk szerkesztőjénél. A főleg Erdélyt illető kiváló ismertetés csaknem egészen új dolgokat fog tartalmazni azok számára is, akik Erdélyt töviről-hegyire ismerik. A hangversenyi műsor pedig oly változatos és oly vonzó, hogy aligha fog a közönség kellemetlen emlékekkel távozni e tudományos estélyről.

— **Jelvényt a villanyszerelőknél.** Szarvason nem egy háznál megtörtént, hogy alkonyatkor, oly helyeken, hol magános nő őrizte a házat, munkáskülsejű emberek jelentek meg, avval a szándékkal, hogy a szobákban levő villanykészüléket megvizsgálják, vajjon jól működik-e? Persze a megrettent nők nem engedték ezt meg s így a gyanus szerelők jobbnak látták elpárologni. Mivel „villanyszerelő munkás“ címen gonosz szándéku emberek is

megfordulhatnak a lakásokban s ezen ürügy alatt esetleges betörésekhez alkalmas tereptanulmányokat végezhetnek, igen ajánlatos volna a személyi biztonság céljából, ha a rendes villanyszerelő munkásokat jelvénnel látná el villamos művek igazgatósága.

— **Vörös gonosztevő.** A Szarvason legutóbb történt vakmerő betörések elvetemedett gazembereit lázasan kutatja ugy a csendőrség mint a rendőrség. Esetleg nyomra vezethető adatként szolgálhat többeknek ama megfigyelése, hogy a megdézsmált üzletek előtt a betörések idején nem egy arramenő ember látott álldogálni egy csuf, torzonborz külsejű, vörös képű idegen embert, mintha őt állt volna az illető üzlet előtt. Valószínű, hogy társai ezalatt benn operáltak. A járóelőknek annyiból nem volt gyanus a dolog, mivel villanyszerelői személyzethez tartozónak vélték a vörös képű haramiát. E hihetetlenül veszedelmes közbiztonsági állapotok a rendőrség csekély számának feltétlen szaporítását teszik szükségessé, mert ha így haladunk, oda juthatunk, hogy fényes nappal, nyílt utcákon fognak ölni, rabolni.

— **Vizsgai elnökök.** A községi iskolaszék legutóbbi ülésén az ismétlő-iskolai vizsgák elnökéül a következő iskolaszéki tagokat kérte fel: A Kákai iskolában apr. hó 4-ére d. e 9-órától Dr. Haviár Gyula m. kir. közjegyzőt, az Inkey-Kákai iskolában d. u. 2 órától Krecsmárik Endre képzői tanárt, orosházi uti iskolában d. e. 9, Siratói iskolában d. u. 2 órától elnök: Csernák János; Széles uti s Rózsási iskolában elnök Váلكovszky Mihály; örményzugi iskolában d. e. 9, Maginyec iskolában d. u. 2 órától elnök: Povázsai János; Skorkai iskolában d. e. 9, csabai uti községi iskolában d. u. 2 órától elnök: Pilinszky János; Kondorosi iskolában d. e. 9, csabai uti iskolában d. u. 2 órától elnök: Szrnka J. János; Sápsszky iskolában d. e. 9, gallóhalmi iskolában d. u. 2 órától elnök: Kovács János; esütszölői iskolában d. e. 9 órától elnök: Bartos Pál; ószölői iskolában d. u. 2 órától elnök: Dr. Dancs Szilárd. A belső ismétlő iskolában d. u. 2 órától tartatnak meg a vizsgák az egyes osztályok tantermeiben. Az I. leányosztály (Kosuth-téri iskola) elnök: Dr. Haviár Gyula; a II. leányosztály (ipariskola) elnök: Csernák János; III. leányosztály (ipariskola) elnök: Grimm Mór; a fiúiskolában (Pataki iskola) elnök: Dr. Szemző Gyula; a gyakorló I-III osztályban elnök: Nikelszky Zoltán.

— **A szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület.** A szarvasi főgimnázium néhai jeles tornatanára, Oláh Miklós, önkéntes tűzoltó-egyesületet szervezett Szarvason, melynek híre még a megye határára túl is elhatott. E dicső multu egyesület kiszzenvedett. A napokban megtartott közgyűlésen a szarvasi önkéntes tűzoltó-egyesület feloszlását végre nagy szótöbbséggel kimondták s ugyanakkor határoztak az egyesület vagyonának hováfordítása felől is. A szarvasi tűzoltó-egyesület, amely már egy évvel ezelőtt a József kir. szantórium-egyesület részére 1000 koronát alapítványt tett, vagyonát a mely összesen még 3700 koronát tett ki, szintén a szantórium-egyesület céljaira hagyományozta. Requiescat in pace et sempiterna lux luceat ei

— Zenetanárok hangversenye.

Mint említettük, a képzőintézet két lelkes buzgalmu zenetanára *Leviusz Ernő* és *Supper Frigyes*, a képzői növendékek közreműködésével zenedélutánt rendeznek. Ez a kedves műélvezetét nyújtó hangverseny most csütörtök délután lesz megtartva előreláthatólag fényes sikerrel.

— A dalkar mezőturi hangversenye

A szarvasi férfi dalkar örvendetes agilitásának tanujelét fogja adni azáltal, hogy ápr. hó 5-én Mezőtúrra rándul, hangversenyezni. A dalkar előkészítése körül *Nikelszky Zoltán* képzői igazgató, mint elnök s *Supper Frigyes* zenetanár, mint karvezető odaadó munkát fejtenek ki. A mezőturiak nagy érdeklődéssel várják a szarvasi dalkaristákat.

— Királysértés a moziban.

Az elmúlt csütörtök este a piactéri moziban a szabadságharc volt ismertette álló és mozgó képekkel. A felolvasó hazafias felbuzdulása közben a király személyét oly sértő kitételrel illette, hogy másnap rövidesen hívásra helyezték az érzelmeit korlátozni, nem tudó, kissé szabad beszédű honfiút. Védőjeül *Dr. Silberstein Gyula* helybeli ügyvédet nevezte meg, ki felfolyamodta az előzetes letartóztatást hozó végzést a nagyváradi kir. ítélőtábla vádtanácsához.

— Helyreigazítás.

Lapunk legutóbbi számában „Dagad a krakói kulturbotrány” címen megjelent közlemény végén ez a kitétel áll: „legmagasabb salak.” Ezen félreértésre okot adható megjegyzés sajtó híbaréven lett ilyen formában visszaadva. Az eredeti szöveg szerint: „legmocskosabb” jelző áll a „legmagasabb” kitétel helyett s ezt utólag kötelességünknek tartjuk helyreigazítani.

Megjegyzések egy katolikus káplár szívettépő, bús nyögéseire.

Világért sem akarjuk mi arról a nagyon tisztelt kedves káplán urról leszédni a szentelt vizet, jóllehet némilég groteszk dolognak tartjuk, hogy egy róm. kath. káplán, aki az Úr szent oltára előtt kenetteljes hangon és átszellemlült fizimiskával szokta fuvallani a „*Dominus vobiscum*”-ot, egyszerre csak meggondolja magát, bősziúlen neki iramodik s az isten háza helyett felborzolt üstökkel és nekivörösödött arccal rohan a szerkesztőségbe, hogy leadjon egy krakói lébe mártott tollal firkantott epés dörgedelmet. Soraiából határozottan kiérezve üde, viruló smaragd zöld fiatalságát és még épen emiatt teljeseen ki nem forrott egyéniségét, segédpaphoz, legalább hivatása magaslatán álló segédpaphoz nem nagyon illő vastag megjegyzéseit az említett okok miatt nem óhajtottuk kritiká tárgyává tenni, csak magát a tényét, illetve meggondolatlan szeleburdisággal összeütt sorainak komikus visszafelé pukkanását akarjuk az alábbiakban konstatálni.

Mindenekelőtt nem tudjuk megérteni, hogy mint a paróchia segédszemélyzete, kinek a felhatalmazása alapján mer belekutyogni ebbe a kulturbotrányba, meggondolatlan, idegesen durva fellépésével súlyosan kompromittálva a nagytekintélyű szarvasi plebániát? Miért cincog olyan hányaveti hetvenkedéssel? Talán mert esetleg nem volt itthon a princípális? Nem tart tőle, hogy illetlően viselkedéseért a szentszék egy kis figyelmivel fogja megcsiklandozni? Különben a „Szarvasi Hírlap” múlt vasárnapi számában megjelent

sorait melegen ajánljuk Méltóságos és Főtisztelendő *Fetzer Antal* róm. kath. felszentelt püspök úr figyelmébe és gondoskodunk róla, hogy ezen ajánlásunk el is érkezzék oda. Általában nagyon tanulságos dolog, hogy vannak emberek, akik, mert még golyák a közéleti szereplés terén, hát egy kis tiszteletbeli állástól, pl. egy képviselőtestületi tagságtól annyira megittasodnak, hogy valósággal komoly kapacitásoknak képzelik magukat. Pedig tudhatnák a történelemből, hogy bizonyos állásokat hihetetlenül csekély kvalifikációval és rátermettséggel lehet néha megszerezni. A történelem tanulsága szerint pl. a hóbortos *Caligula* császár jámbor lovát egyenesen konzulnak nevezte ki.

Kotyog pedig nekünk műveltségről, erkölcsről, jellemről s hogy milyen művelt, erkölcsös és jellemes tenorban, azt bírálja el a fiatalos, kipkedő, kapkodó hebehurgyaságokon felül álló mivelő nagyközönség. Meg kell pedig jegyeznünk erre az ideges, nyers, izléstelen kápláni gyarlóságokra a következőket:

Kotyoghat-e nekünk műveltségről olyan ember, aki azt a lapot, mely a művelődés verejtékes munkájában durvult erkölcsű tömeg támadásainak kitétt kultur munkást vesz védelmébe, a XX-ik század humanitásának nem kis szégyenére, tapintatlan és durva kitételekkel mocskolja?

Kotyoghat-e nekünk továbbá erkölcsről az az ember, aki egy árvaságra jutott s a legpiszkosabb inzultusokkal illetett, védtelen nőt, egy tanítónőt csak a vakszemére méltat, a jobbik szemét pedig hálás szeretettel pislogtatja azok felé, akik a női tisztelet és kulturmunka sárbatiprásának haramiáivá szegődtek?

És végül kotyoghat-e nekünk jellemről olyan ember, aki korrekt férfihoz illő objektivitás helyett a közre nem tartozó, privát családi ügyet akar pellengéreztetni, a „Nemzeti Kaszinói” tagságra aligha jogosító férfiatlanul durva célzással? Tehát sérteget egyéni becsületében olyan embert, akiről még azt se tudja biztosan, vajjon ő írta-e a kápláni kebelnek kimondhatatlanul fájó igazságokat? Lám, lám, a sajtót bármiképp is gyalázza az isten jámbor lelkű, kenetteljes segédszolgája, abban a sajtóban mégis van annyi elnéző jóindulat, hogy nem fürkészi és nem kutatja, hogy a nagyon tisztelt káplán úrak milyen utakon tökéletesítik az erkölcsöket? Ami pedig a névtelen és névkitéttel ellátott cikkezés jellembeli kritikáját illeti, erre csak annyit jegyeznünk meg, hogy mindig jellemesebb dolog névtelenül, de igazságokat írni, mint névodabigyesztéssel nyíltan piszkolódni.

Ezeket csak általában mondjuk s nem a káplán urra értjük, mivel őt oly ártatlan lénynek tartjuk, mint a ma született báránycát. Szent Habakuk, de akár szent Cyprián vagy akár maga Nepomuki Szent János lehet a tanunk, hogy mi sokkal okosabbnak és épületesebb dolognak tartjuk a közerkölcsök szempontjából is, ha egy kath. káplán nem mászik túl a kaptafán és nem botránkoztatja meg a jóízű holmi rosszul sikerült sajtói dörgedelmekkel, hanem ehelyett inkább az „*et cum spiritu tuo*”-t fujja teljes ambícióval s nem hírlapi gixerekben kicsordult hanggal. A kissé magas tenorban nekiengedett

sajtói vaktöltéseket most az egyszer kivételesen atyai jóindulattal elnezzük, azon reményben, hogy a reverendából nem fog ezentul nekibőszült furiaként ki-ki ugrálni a magasztos papi állás nem nagy gyönyörűségére. Béke velünk! „Ite missa est”. Amen.

A szerkesztőség.

Irodalom.

A „Nemzeti Kultúra” legújabb száma csak megerősíti ama általános meggyőződést, hogy megyénk kulturális életében határozottan értékes hézagpótló folyóirat. A csupa változatos és tanulságos cikkekből álló füzet tartalma a következő: Talpra magyar! . . .

— Szoblovszky: Az ideges gyermek nevelése. — Dr. Saskeőy: Tanító-bírák. — Szeghalmi Gy.: Geológiai és történelmi reflexiók Békésvármegye prehistorikájához. — Kultúra. — U. S.: A babacipőcske. — Élet. — Napló.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Z. L. házasságközvetítő. Legalább ilyenkor kimélhetne meg bennünket szertelen kíváncsiságtól, amikor nyakig vagyunk a munkában. Ha annyira érdekli, hát tudja meg, hogy a mai urániaestély előadója, *Dr. Gaál István* nőtlen ember és a szarvasi szép leányok aligha hagyják majd közönyösen.

SPORT.

Az új szezon.

Megindult már minden vonalon az élet. Legelsők a vivók voltak, kik oly szédületes iramban kezdenek mozogni, hogy már előre megnyugtatnak a jövő olimpiád kardversenyét illetően, megtartjuk hegemoniánkat. Utánuk a birkozók azok, kik elismerésre méltó agilitással s eredménnyel versenyt-versenyre rendeznek úgy a fővárosban, mint a vidéken s a most folyamatban levő svéd—magyar birkozó verseny, — a svéd birkozók classisát ismerve — fok mérője lesz birkozóink minősége tekintetében, akiket én a közép a) súlycsoport kivételével nem félték. Gyenge lábon álló könnyű atletikánk, természetesen nehezen mozog. Természetes ez azért, mert ez azon ág, a hol nincs anyagunk, illetve jól, hozzánevelt anyagunk, itt érezzük áldatlan hatását az elhanyagolt „tömeg sport” nevelésnek. Igaz ugyan, hogy az ujonnan alakított „Országos Testnevelési Tanács” már megmozdult, már egy tanácsülésben összejött, de mikor fogjuk tényleg eme üdvös intézménynek hatását érezni? Helyes irányban fog-e működni? De mi jelenleg ezzel a kérdéssel foglalkozni e helyen nem akarunk, mi csak a jelen állapotában igyekszünk egy kis képet mutatni általában a mi testnevelésünkről. A könnyű atlétikában a generáció nevelése a lényeges. Ne várjunk csodákat, ne kápráztasson el bennünket egy új csillag feltűnése. Nézzük a németeket. Rossz az anyaguk, de nem engednek, az a híres német energia nem enged, pld. egy mezei versenyben Berlinben 2228 versenyzőt indítottak, ebből mindenki fogalmat alkothat a német testnevelésről, micsoda hatalmas s ügyes szervezettel dolgoznak. Nálunk ez mindaddig nem lesz meg, míg a vezetőség

ben a hatalmi vágy, melyért minden cél feláldozva, a clubokban a szűk keret, külön ur nem ur munkás, keresztény, zsidó egyesületek, club fanatizmus, meg lesz. Az iparos munkásosztályt kell bevonni, tovább meggyek becsábítani, megnyerni a sportnak. De legyen elég ennyi az atléticáról.

A football élet már február 15-én megkezdődött, a sorsolás folytán elsőnek került össze a két rivális, a bajnokság aspiránsai a híres F. T. C. s az M. T. K. E mérkőzéssel nézetem szerint el is dönt a bajnokság sorsa. Az M. T. K. behozhatatlanul vezet, ő lesz az idej bajnok csapat, a zöld-fehérek hegemoniája megszűnt, ki öregedtek a híres legények. Football sportunk a régi. Válogatott csapatunk éppen olyan jó, vagy rossz lesz mint volt. Nézetünk szerint e sportágban annyira szerepet játszik a szerencse, hogy a legnagyobb meglepetések sem lepnek meg s előre haladásáról e népszerű sportnak, vagy visszafejlődéséről nem beszélhetünk, éppen a szerencsének itt oly nagy szerepet játszó volta miatt.

Uszóinkról talán jobb lenne nem írni. Nincsenek. Hol van az az idő mikor Hallmay gárdája félelmetes volt az egész világ előtt. Hol vannak Hallmay, Toldi, Fabinyi, Beleznyay, Kenyeri? Téli álmukat alusszák. Uszó sportunk lelke Donáth Amerikába költözött s ezzel mintegy végleg behantolta, eltemette uszósportunkat. Evezőseink körében dul a club fanatizmus által vezetett áldatlan harc, annyira, hogy ha pl. az ország színeinek megvédéséről van szó s válogatott csapat összeállítására válik szükségessé, a „Panonok“ nem ülnek össze a „Szebeniekkel.“ Hely pedig ha összeülnének, Barry mester kezelése alatt mit tudnának produkálni, hiszen olyan ágyuk, hogy a vizet kihuznák medréből.

Ha megemlítjük még, hogy a téli sportokban általában szép sikerrel működünk így hocé csapatunk megnyerte Európa bajnokságát, Mérai Horváth Opika könnyen nyerte a műkorcsolyázás világbajnokságát, nagy vonásokban ismertettük hazai sport életünk mivoltát, méreteit. **Dr. Grünwald Árpád.**

Gazdasági rovat.

A gyümölcsfák gondozása.

— Irta: SCHWÁB JÁNOS gazdasági tanár. —
(Folytatás.)

A gyümölcsfák további gondozása a rovarkár elleni védekezésből áll. A rovarok helyenként óriási kárt okoznak a gyümölcsstermésben. Akárhány gyümölcsfa tavasszal szépen virágozik, de termést nem hoz, mert a virágoknak legnagyobb része lehull s a termés mutatkozik, nemsokára megférgezik, gyengén fejlődik és időelőtt lepottyog a fárról. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a gyümölcsfák a termelőnek nem örömet, hanem inkább bosszúságot okoznak.

A törvény a rovarkár elleni védekezést mindenkire kötelezővé teszi. A helyesen gondolkozó gyümölcsstermelő nem vár hatósági figyelmeztetést, hanem saját érdekében, idejekorán, védekezik a káros rovarok ellen. Téli folyamán, de legkésőbb kora tavasszal a gyümölcsfáról le kell szedni a száraz leveleket az úgy nevezett kis hernyófészkeket és gondosan összegyűjtve el kell azokat égetni. Ezáltal számtalan a gyümölcsstermést veszélyeztető rovar csirájában elpusztítunk.

Sok rovar a fakéreg repedéseiben és a felcserepedett fakéreg alatt telel át. Ezért ajánlatos az idősebb fák száraz kérgét tompeélű késsel lekaparni és azután bemeszelní. Az ilyen mésztejhez ajánlatos egy kis hamut, vasgálicot és sárgaagyagföldet is hozzákeverni. A fatörzs bemeszélése, előzetes lekaparás nélkül vajmi keveset ér, sőt a rovarok buvóhelyét még jobban elzárja és megvédi lakóit a külbehatások ellen, amíg a tavaszi meleg ébredésre nem indítja őket.

A gyümölcsfa töve és különösen az ott fejlődő moha és gyepek kedvenc tartózkodási helye a káros rovaroknak. Ezért hasznos dolgot művelünk, hogyha minden ősszel a gyümölcsfák alját jó mélyen felássuk és mésztejjel lellocsoljuk.

Ezen egyszerű munkákban rejlő védekezéssel is hathatósan előmozdíthatjuk gyümölcsstermésünket, de nagy sikert csak az esetben fogunk elérni, ha a védekezést nemcsak egyesek, hanem minden gyümölcsstermelő kivétel nélkül teljesíti és lelkiismeretesen végrehajtja.

A gyümölcsfák káros rovarai és gombabetegségei ellen legújabbán igen hathatós szernek bizonyult a „Dendrin“ nevű permetezőanyag, amelynek használatáról és beszerzésének feltételeiről bővebb felvilágosítást nyújt: *Avenairus-Művek, Ligetfalú (Pozsony.)* (Vége.)

Kiadó butorozott szoba.

Özv. Bakay Sándornénak gróf Csáky-utca 58 szám alatti házában egy külön bejárattal szépen butorozott szoba kiadó 1—3

Haszonbérbe kiadó

a pusztapói határban a Geneszy és Szóke urak szomszédságukban, közel 388 magyarholdnyi szántó rét és legelőből álló Bátky-féle birtok megfelelő épületekkel 1914. év szeptember 29-től több évre. Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonosok megbízottja Miskolczon, **Bátky Gyula** főszolgabíró. 1—3

Hirdetés.

A kondorosi evang. egyház most építendő új iskolája összes munkálataira pályázatot hirdet. Vállalkozni szándékozó építésszek a tervet, költségvetést és a feltételeket megtekinthetik az egyházközség gondnoki hivatalában már. 29-től április 3-áig. Zárt ajánlatok beadási határ ideje április 4 ike d. e. 10 óráig. A vállalatot nyerő vállalkozó óvadékkal a vállalati összeg 10%-át tartozik letenni. Az egyházközség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson.

Egyházi elnökség.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alulírott előjárósága közhírré teszi, hogy a Szarvas községi köz- és magán villamos világításra vonatkozó panaszok, valamint a mezőtúri villamos telep szarvasi üzemvezetősége által azok megszüntetése iránt tett intézkedések bejegyzésére szolgáló panaszkönyv a község házában a főjegyző ügyosztályában az érdekeltek rendelkezésére áll.

Szarvas. 1914. évi március hó 27-én.

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. **Príbešzky Pál** s. k. főjegyző. bíró.

Eladó ház

III. ker. Görbe-utca 87. szám alatt (Réthy eczetgyárral szembe).

Értekezni lehet

Marsal Gyula tulajdonosnál

I. ker. 462 házsám alatt.

1—4

Gróf Potocki Uradalom Honcztó, Arad megye. Ajánlja szigoruan osztályozott I. II. III. osztályu **bükk hasáb**, I. II. osztályu **dorong**, valamint I. osztályu **cses hasáb**

TÜZIFÁJÁT

A fa száraz és szigoruan osztályozott minősége dacára kedvező árért szállítatik. Árajánlattal mindenkor készséggel szolgál

Gróf Potocki Uradalmak Jóságigazgatósága Honcztó, Arad megye. Telefon szám: II.

1—10

Reggelizés előtt félpohár Schmidt ha úer-féle Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 47—100

Dunkel V. K.

Felsőmagyarhoni Első Parkettgyár Részvénytársaság.
Kassa.

Ajánlja kitűnő fülgyéből készült sokszorosán kifütytetett **parkétáit**, ugynevezett **amerikait** tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Kedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkétáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakódók által a **legpontosabban** történik.

Rajzminták díjmentesen.
Nagyban való kivitel mindenfelé.
3-3

Lakást keresek,

mely áll 2-3 szobából, konyhából szükséges mellékhelyiségekből és lehetőleg külön udvarból

Cím megtudható a kiadóban.

3 3

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórházi- és kerti berendezések, gyermekágyak és gyermekkoscsik, acélsodrony ágybetétek, kocsis ülések, lószőr és afrik madracok, diványok, rézkarnisok, ablak, roleták, redőnyök, mosdó asztal és mosdó készletek, szoba klozet, fa- és széntartók, kályha ellenzők, tüzelő készletek, ruha-fogasok, patkány- és egérfogók.

Legjutányosabban szállít:

Garay Károly

réz- és vasbutorkészítő.

17-52

Győr.

Szeplős

csunya lányok, májfoltos, kiütéses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÉME ÉS SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti szeplőt, májfoltot, bőrkiütéseket, atkát (mitesser), s mindennemű bőrbajt.

A Margit-crémétől az arc bőr üde, rózsás lesz, a ráncok, redők, eltűnnek. A Margit-crémét a világ legszébb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD.

Elárusító! Bugyis Andor, Csábrády János gyógyszerészeknél Szarvason.

1-7

Eladó ház.

A Thury örökösök háza (I. ker. Gróf Csáky-utca 75. sz.) örök áron eladó, vagy bérbe kiadó. Vevők, vagy bérlők Liska János tanárnál jelentkezhetnek. 2-2

Buk Ignác tüzifa raktára

Kossut L.-utca 56. szám (Plavecz-féle ház) alatt kapható rendkívül olcsón házhoz szállítva

I. rendű vágott tüzifa

még csak rövid ideig. 4-5

Eladó

a Gróf Csáky Albin és Hunyadi-utca sarokházon a nádtető. Ugyanott jókarban lévő kovács-szerszám is eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

1-3 Sárkány Pál II. ker. 234 hsz.

Kiadó lakás.

Két külön bejáratu butorozott szoba azonnal kiadó III. ker. 105 sz. alatt

Dolesch Józsefnél. 2-3

Harisnya kötőde.

Értesítjük a tisztelt közönséget, hogy harisnya kötődét nyitottunk, bárminemű **finom, vékony és vastagabb kötésű harisnyákat s fejleéseket vállalunk.** Szives pártfogását kérve maradunk tisztelettel

Palkó nővérek
IV. Ér-utca 334. sz. Szarvas. 7-10 3

Naponta

friss vágású
szopos, gyenge
báránhús
kapható

Lendvai Józsefnél.

2-2

Méhészeknek fontos!

Méhkaptárakat, mézpergetőgépeket, viaszolvasztókat és méhészet-hez szükséges összes eszközöket a 29 év óta fennálló

KÜHNÉ FERENC UTÓDA GÉG

Budapest I. Atilla-utca 99. szám

szállítja legjobban.

Kérje a „Méhészeti Utmutató“ ingyen és bérmentve való megküldését. 3-3

Egy acetilen berendezés

- 40 lánggal, kazánal és
 minden felszereléssel

igenolcsón eladó

- a Kossuth vendéglő tu-
 lajdonosánál

3 **Veiczner Gábornál**

A Földhitelbank Részvénytársaság

Budapest, V. Országház-tér 4.

Parcellázás alá bocsátja a
Gr. Károlyi Lászlótól megvett
György királysággal szomszédos
Csereszentlászói birtokait
Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál

a Földhitelbank Intézősége

Kiskirályság

pósta GÁDOROS.

1-3

Kaiser-féle
Mell-Karamellák

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
rekedtség, elnyálkásodás és számarköhögés
ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat
a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és mágnásoktól.

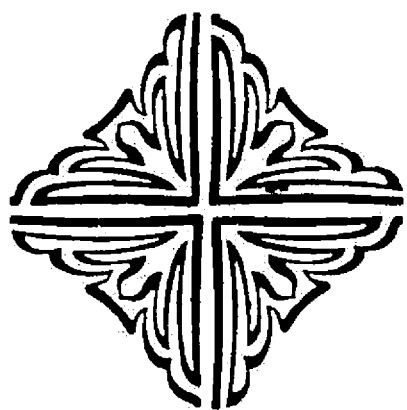
Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
és minden drogeriában. 23—120

**Miért
nem keresi fel?**

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

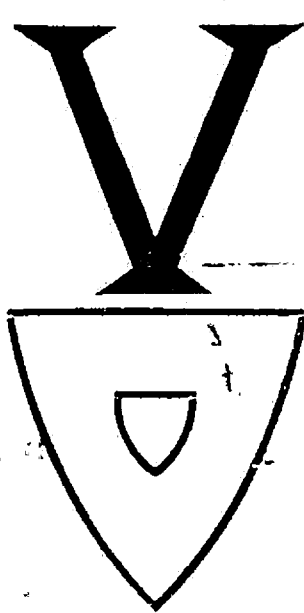

HOL a legolcsóbb árban a legjobb
minőségű parfümök, szappanok,
 kölnivizek, fogkefe, fogporok
és paszták, haj- és bajusz
kefék, fésűk, hajfestő-
szerek, valamint
brillantínok
stb.

nagy választékban raktáron vannak.

MAJERCSIK JÁNOS

épület- és bútorasztalos, temetkezési vállalata **SZARVASON.**

VAN szerencsém a mélyen tisztelt nagyközönség nb.
tudomására adni, hogy február hó 15-étől kezdődőleg a
II. kerület, Belicey-út 16 számú házban

temetkezési vállalatot

nyitottam. Minden e körbe eső munkátot elsőrangú kivi-
telben olcsó díjszabás mellett végzek.

Kérem a mélyen tisztelt közönség nb. támogatását.

6-10

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármin és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja: ujonan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és
ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz
és disztárgyak raktárát.

Vesz és becsérél magas áron bármilyen mennyiségben
töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és
hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkek-
ben és tajtékárukban.

Óra- és ékszer javító műhely.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Johann Maria Farina **Gegenüber dem Rudolfsplatz**

13—52

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszerárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi de sokszor
utánzott **JOHAN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és
utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder-és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem
volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám.
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Megszabadul a gondoktól!

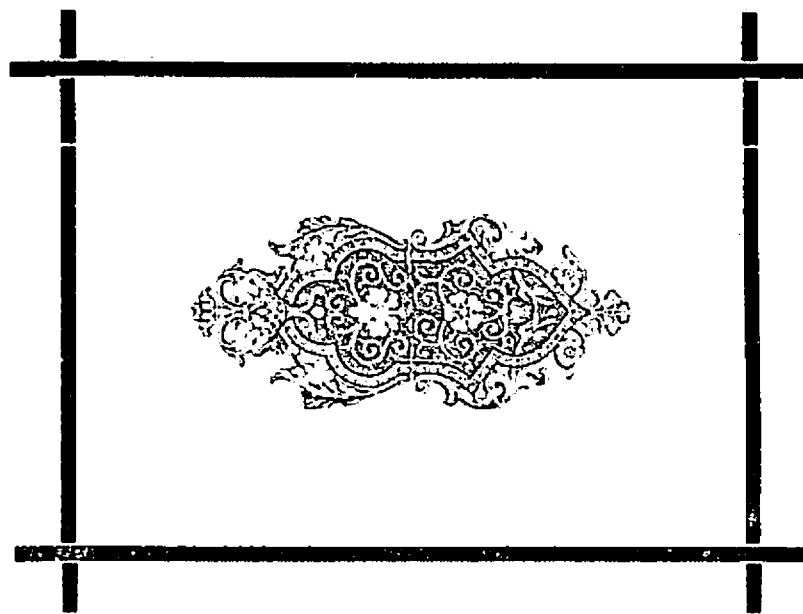
ha egy szórakoztató hangszert hozat

Wagner

„Hangszer-Kirly“-tól Budapest, József-körút 15.
 HEGEDŐ, 16 drb. felszereléssel 12 kor.
 TÁROGATÓ, billentyűkkel 16 kor.
 AMERIKAI GITÁR CITERA, kotákkal 16 kor.
 CSALÁDI HANGVERSENYHARMONIKA 16 kor.
 MANDOLIN vagy GUITÁR 16 kor.
 EBENFA FUVOLA 1. minőségű 16 kor.
 A milnoi, prisi és londoni kiállításon arany-
 érem és érdemkereszttel kitüntetve.
 Javítási szakműhelyek!
 Fényképes **hangszerárjegyzék** ingyen.
 Óvás! Ügyeljünk a „Wagner„ névre és a 15
 házszámra. 50

Ruhát, Kelmét, Csipkét fest és tisztít vegyileg

bármilyen anyagból a legtökéletesebben

13-52

Süveges János kelmefestő és vegy-
tisztító intézete **Szarvas.**

Gyászesetelnél a ruhák 24 órán belül festetnek.

Kolozsvári jogi vizsgákra Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr. Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szeminárium és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.

13-52

Telefon szám 828.

Hajhullás ellen

lugmentes **Pixobin** lugmentes
hajmosó kamillahaj-
mosó oxgyénnel **Ciwuco** ára csomagon-
455 ként 30 fillér.

Füldősó. Nemesfenyő Róza
Orgona Ibolya

Csalódásig hűen utánozza ezen virágok
illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja
meg mint az **Illatszerpárnácskák.**
Ára csomagonként 40 fillér.

Ha az ön helységében nem kaphatók ezen
cikkek, úgy küldjön bélyegekből 30, illetve
40 fillért és hozzá portóra 10 fillért és
ezért bérmentve kapja ezen valóban meg-
bizható szerek bármelyikét. Gyógyszertárak
drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek
nagy rabatban és ingyenes propagandában
részesülnek.

Készíti: Ciwuco Chemische Industrie Berlin.

Egyedüli vezérképviselőt:

Polcer E. Zoltán Budapest, VIII. ker.

Szigetvári-u. 12-12

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a
legipszelését elvál-
lalom. Utána helyes
czipők müizléssel
készítettnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a
legjobb anyagból müizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) kü-
önös gonddal és izléssel készítettnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a
Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanul-
mányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JOZSEF

czipész mester.

A legjobb gummsarkok,
kréme, selyemfüzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását
eszközlöm, ugyszintén
rendes talpbetétek,
parafagyökér
és remezből kaphatók.

FISBEIN ÉS KRAUSZ

rúhakelme- és vászonárúk-kereskedése

ALAPITVA: 1859. SZARVAS. ALAPITVA: 1859.

Női és uri divatszövetek
selymok, soffrok és battistok
dolainok, vásznak, siffonok,
damasztárak és kendők.

Wein Károly és Társai
Szepességi vászon és
damasztárú gyárának
kerületi főraktára.

Szőnyegok, függönyok, pap-
lanok, ág- és asztalterítők,
szabóellékek, Menyasszonyi
felengyök, koszorúk, stb.

Kovald Péter kelmefestő és vegytisztító gyárának képviselője.

Gallérokat, kézelőket hófehérre, tükörsimára tisztítatunk BUDAPESTEN

◆ darabonként 7 fillérért minden mellékköltség felszámítása nélkül. ◆ 52—52

SIRKŐ

RAKTÁR!

Czeplédi Sándor
kőfaragó mester

ajánlja már 3-ik éve fenálló sirkő raktárát.

Raktáron tart mindennemű kül- és belföldi

anyagokból készült sirkőveket. Elvállal minden-

féle épület kőfaragó munkákat, javításokat,

régi sirkővek felújítását és megaranyozását.

Rajzokkal, mintákkal díjmentesen szolgál.

6-6

Sirkő-raktár: Fő-üzlet Mezőtúron.
Fiók-üzlet Szarvason. (III. ker., 454. hsz. Stefáni)
(I. ujtető sírásó házában.)